

Перелік використаних джерел:

1. Moisseev B. Давос-2023 пройде на тлі ризику полікризи: що турбує найбільше. – <https://thepage.ua/ua/economy/davos-2023-osnovni-pitannya-ta-uchasniki>.
2. Лотоцька Н. Учасники форуму у Давосі говорятимуть про військову допомогу та новеєнне відновлення України. – https://lb.ua/world/2023/01/17/542753_uchasniki_forumu_davosi.html.
3. Carlson B. *The Search for European Strategic Thinking on Russia and China.* – <https://theasanforum.org/the-search-for-european-strategic-thinking-on-russia-and-china>.
4. Давимука О. Ухвалення «Стратегічного компасу» Європейського Союзу. – https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/evropeyskiy_kompas.pdf.
5. Кагал М. «Гарячі точки» світу, за якими ми спостерігатимемо у 2023 році. – <https://world.novyny.live/gariachi-tochki-svitu-za-iakimi-mi-sposteriagatimemo-u-2023-rotsi-72764.html>.
6. FACT SHEET: *Indo-Pacific Strategy of the United States.* – <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/02/11>.
7. Chem T., etc. *Water Wars: Biden Administration Releases New Indo-Pacific Strategy.* – <https://www.lawfareblog.com/waterwars-biden-administration-releases-new-indo-pacific-strategy>.
8. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / Наук. ред. В. Юрчишин. – Київ: Центр Разумкова, 2022.

*Лисенко Едуард
Гальчак Анастасія
Филипенко Катерина*
Науковий керівник: доктор економічних наук,
професор Зварич Роман
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

КЛІМАТИЧНІ ЗМНИ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Зміна клімату змінила економічні та торговельні перспективи країн і стала серйозною загрозою майбутньому зростанню та процвітанню. Вищі температури, підвищення рівня моря та частіші екстремальні погодні явища призводять до втрати продуктивності, дефіциту виробництва, пошкодження транспортної інфраструктури та перебоїв у постачанні. Без значного скорочення глобальних викидів парникових газів (ПГ) багато країн, імовірно, побачать, що їхні порівняльні переваги зміняться, причому сільське господарство, туризм і деякі виробничі сектори будуть особливо вразливими до впливу клімату.

Торгівля стала мультиплікатором адаптаційних зусиль країн, скорочуючи витрати та посилюючи вплив. Кліматичні потрясіння залишатимуться дорогими та руйнівними, але торгівля може допомогти країнам краще підготуватися та

реагувати на них через доступ до технологій та найважливіших товарів і послуг, таких як харчові продукти та продукти охорони здоров'я. Це особливо актуально для найбільш вразливих економік – найменш розвинених країн, маліх острівних держав, що розвиваються, і країн, що не мають виходу до моря. У довгостроковій перспективі відкриті міжнародні ринки допоможуть країнам згладити необхідні економічні зміни та перерозподіл ресурсів, а більш диверсифіковані джерела постачання ключових товарів і послуг сприятимуть більшій стійкості до локальних погодних явищ.

Торгівля може зменшити витрати на пом'якшення наслідків, прискорити перехід до низьковуглецевих технологій і створення екологічних робочих місць. Хоча торгівля, як і більшість поточної економічної діяльності, створює викиди парникових газів, вона також сприяє їх зменшенню, надаючи доступ до передових кліматичних технологій; стимулювання інновацій у низьковуглецевих технологіях шляхом розширення розміру ринку; а також сприяння конкуренції та економії масштабу, що допомагає знизити витрати. Торгівля та ланцюжки створення вартості стали основними факторами різкого падіння вартості виробництва сонячної та вітрової енергії. У зв'язку з тим, що відновлювані джерела енергії подекуди дешевші за викопні джерела енергії, впровадження відновлюваних джерел енергії прискорилося. Але є можливість зробити більше: симуляції СОТ свідчать про те, що скасування тарифів і скорочення нетарифних заходів щодо підмножини екологічних товарів, пов'язаних з енергетикою, може збільшити експорт на 5 відсотків до 2030 року, тоді як результуюче підвищення енергоefективності та використання відновлюваних джерел енергії скоротити глобальні викиди на 0,6 відсотка. Тією мірою, якою торгівля допомагає прискорити перехід до низьковуглецевих технологій, вона сприятиме створенню робочих місць: за однією оцінкою, глобальний перехід до чистої енергії створить до 2030 року 30 мільйонів нових робочих місць у екологічно чистій енергетиці та пов'язаних з нею секторах.

Міжнародне торговельне співробітництво може зробити кліматичні заходи ефективнішими, а перехід до низьковуглецевого газу більш справедливим, мінімізуючи торговельні суперечки та невпевненість інвесторів. У той час як уряди нарощують кліматичні заходи для національно визначених внесків, існує ризик того, що односторонні заходи, спрямовані на запобігання витоку вуглецю та втраті конкурентоспроможності вітчизняної промисловості, можуть розпалити напруженість у торгівлі, створити невизначеність, яка перешкоджає інвестиціям, і спричинити непропорційні витрати для компаній та урядів у розвитку країни. Міжнародна співпраця щодо пов'язаних з торгівлею аспектів кліматичної політики, таких як ціноутворення на викиди вуглецю та стандарти декarbonізації, зменшить ці ризики. СОТ може відігравати більш цінну роль як місце для прозорості, порівнянності та потенційної гармонізації таких заходів. Aid for Trade, а також приватні інвестиції, орієнтовані на торгівлю, можуть допомогти країнам, що розвиваються, і найменш розвиненим країнам побудувати стійку до зміни клімату торговельну інфраструктуру, сприяючи тому, щоб перехід до низьковуглецевих технологій став більш справедливим і справедливим.

Перелік використаних джерел:

1. *World Trade Report. World Trade Organization. 2022. URL: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/wtr22_e.htm.*

*Насалик Вікторія
Баглей Ростислав*

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Інвестиції мають важливе значення в економіці будь-якої компанії та держави загалом. Вони відіграють важливу роль у систематичному оновленні і розширенні виробничого капіталу, прискорюють науково-технічний прогрес і поліпшують якість продукції. Інвестиції дають змогу структурно перебудовувати виробництво і збалансовувати розвиток усіх галузей економіки в умовах глобалізації.

Стратегія залучення іноземних інвестицій формується на різних рівнях економічної системи. Сутність даної стратегії полягає в тому, що це система довгострокових цілей та способів їх досягнення щодо формування та внесення іноземних інвестиційних ресурсів з метою досягнення ефективної їх реалізації. Формування стратегії залучення іноземних інвестицій передбачає глибокий аналіз кон'юнктури міжнародного інвестиційного ринку, глобальних трендів міжнародного інвестування, мотивів та економічних інтересів іноземних інвесторів, оцінки інвестиційного середовища в країні-реципієнті, розробки привабливих умов інвестиційних проектів на основі узгодження економічних інтересів реципієнтів та інвесторів і т.п. [1].

На формування стратегії залучення іноземних інвестицій підприємства впливають наступні фактори: наявна загальна стратегія розвитку підприємства та система його довгострокових економічних та інвестиційних цілей; стадія життєвого циклу підприємства; стан міжнародних ринків інвестиційних ресурсів; інвестиційне середовище; рівень інвестиційних ризиків; інвестиційна привабливість підприємства як об'єкта інвестування коштів.

Механізм розробки та формування інвестиційної стратегії є значною частиною загальної системи стратегічного вибору підприємства, елементами якого є місія, загальні стратегічні цілі розвитку, система функціональних стратегій, способи формування і розподілу ресурсів.

Процес формування стратегії залучення іноземних інвестицій на підприємство проходить наступний ряд етапів:

I. Формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності та періоду формування інвестиційної стратегії.